

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0223U001000

Державний реєстраційний номер: 0122U000748

Відкрита

Дата реєстрації: 24-01-2023

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Імперативи та інституціональне забезпечення соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації економіки

Початок етапу: 01-2022

Закінчення етапу: 12-2022

Вид звітного документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 01209765

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: Французький бульвар, буд. 29, м. Одеса, Одеська обл., 65044, Україна

Телефон: 380487262542

Телефон: 380482227057

Телефон: 380482227027

E-mail: sscu@ukr.net

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: <http://nas.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541230

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1094.600 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Імперативи соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації економіки

Назва роботи (англ)

Imperatives of socially responsible business on the basis of economy ecologization

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження – інституціональна та економічна політика екологізації соціально-відповідального бізнесу (СВБ), яка базується на впровадженні сучасної моделі розвитку СВБ в Україні, що передбачає, з одного боку, імплементацію інноваційної концепції Green Deal, з іншого, дотримання Цілей сталого розвитку. Мета роботи – розробка імперативів та інструментарію соціально відповідального бізнесу щодо сфери екологізації національної економіки. Методи досліджень: імперативний, системно-структурного аналізу та синтезу, порівняння та узагальнення, аналогії та групування, методи систематизованого пошуку, теоретичного моделювання, економіко-статистичні та економіко-математичні методи. Завдання та результати досліджень. Згідно тематичного плану досліджень були поставлені наступні завдання: – визначення імперативів, детермінант та ідентифікації складових концепції екологізації соціально відповідального бізнесу України відповідно до найкращих світових практик; – систематизація моделей та інституційного забезпечення соціально відповідального бізнесу на макро-, мезо- та мікрорівнях рівнях України у контексті політики сталого розвитку та Green Deal; – формування механізмів та інструментарію сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації економіки; – розробка методичних положень та пропозицій щодо стратегічного управління розвитком соціально відповідального бізнесу за напрямком екологізації економіки. У ході проведених досліджень, згідно поставлених завдань, виконано наступне: – Обґрунтоване концептуальне забезпечення моделі екологізації формування соціально відповідального бізнесу щодо найкращих світових стандартів (практик). – Визначено імперативи та запропоноване інституціональне забезпечення соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації національної економіки. – Розроблене методичне забезпечення та рекомендації щодо розвитку соціально відповідального бізнесу України у контексті ЦСР та Green Deal.

Реферат (англ)

The object of the study is the institutional and economic policy of the greening of socially responsible business (SRB), which is based on the implementation of a modern model of SRB development in Ukraine, which involves, on the one hand, the implementation of the innovative Green Deal concept, and on the other, compliance with the SDG. The purpose of the work is to develop the imperatives and tools of SRB in the field of the national economy greening. Tasks and research results. According to the thematic research plan, the following tasks were set: – definition of imperatives, determinants and identification of components of the concept of greening of socially responsible business of Ukraine in accordance with the best world practices; – systematization of models and institutional support of socially responsible business at the macro, meso, and micro levels of Ukraine in the context of sustainable development policy and the Green Deal; – formation of mechanisms and tools for promoting the development of socially responsible business based on the principles of greening the economy; – development of methodological provisions and proposals for strategic management of the development of socially responsible business in the direction of greening the economy. In the course of the conducted research, according to the assigned tasks, the following was accomplished: – Grounded conceptual support of the greening model of the formation of socially responsible business in relation to the best global standards (practices). – The imperatives and proposed institutional support of socially responsible business on the basis of greening the national economy are defined. – Developed methodical support and recommendations for the development of socially responsible business of Ukraine in the context of the SDG and the Green Deal.

Індекс УДК: 316.33; 316.27, 338.46; 338.46:334.012.46, 338:504

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Методичні рекомендації до комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання в умовах повоєнного відновлення економіки України

Назва продукції (англ): Methodological recommendations for a comprehensive assessment of socially responsible production and consumption in the conditions of the Ukrainian economy post-war recovery

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; для прийняття управлінських рішень щодо відновлення економіки України

Опис продукції (укр): Обґрунтовано методичне забезпечення комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання (СВВС) на засадах стійкості й сталого розвитку; досліджено взаємозв'язок між ключовими елементами систем національної безпеки та стійкості в контексті екологізації та сталого розвитку; доведено, що в умовах воєнного та повоєнного періоду цільові орієнтири СВВС змінюються крізь призму завдань національної стійкості та безпеки.

Обґрунтовано методологічний підхід до комплексної оцінки СВВС на засадах концепцій стійкості, сталого розвитку та принципів Європейського Зеленого Курсу (ЄЗК) у двоєдності концептуального й методичного базисів. Розроблено методичні рекомендації та оціночну систему індикаторів, згрупованих у розрізі завдань і ЦСР за п'яти напрямками оцінки: (1) достатнє інвестиційно-інноваційне забезпечення СВВС; (2) соціально відповідальне споживання ресурсів секторами економіки; (3) сфера поводження з відходами на засадах циркулярної економіки; (4) екологічна ємність економіки; (5) зайнятість, доходи і витрати населення (соціальна компонента). Використовуючи розроблені методичні рекомендації, було проведено комплексну оцінку стану СВВС в Україні на макрорівні в довоєнний період та визначено очікувані тенденції його розвитку в воєнний і повоєнний періоди. Здійснено періодизацію головних тенденцій розвитку СВВС у розрізі п'яти напрямів, яка дозволить проаналізувати еволюцію СВВС в державі, динаміку змін окремих напрямів і індикаторів СВВС у контексті впровадження національної системи стійкості. Обґрунтовано стратегічні пріоритети повоєнного відновлення економіки на засадах стійкості, які визначатимуть тенденції системи СВВС та її складових у повоєнний період. На основі результатів комплексної оцінки СВВС обґрунтовано напрями стійкого розвитку соціально відповідального виробництва й споживання в умовах повоєнного відновлення економіки України.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Підвищення продуктивності праці, інвестиційно-інноваційне забезпечення соціально відповідального виробництва та споживання в Україні; підвищення ефективності соціально відповідального споживання ресурсів секторами національної економ

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2022-12.2022

Виробник продукції: ДУ "ІРЕЕД НАН України"

Споживачі продукції: Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської ОДА, Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, Одеське регіональне відділення ВГО «Союз експертів України», ТОВ «Колумбус Інтернейшнл»

Перспективні ринки: Ринок квот на викиди парникових газів, ринок екологічних інновацій та інвестицій, ринок природних ресурсів

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 2

Назва продукції (укр): Імперативи та інституціональне забезпечення соціально відповідального бізнесу в контексті екологізації економіки

Назва продукції (англ): Imperatives and institutional support of socially responsible business in the context of greening the economy

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; для прийняття управлінських рішень щодо відновлення економіки України

Опис продукції (укр): Здійснено всебічний розгляд та порівняльний аналіз імперативів, інституційного підґрунтя та найкращих європейських практик щодо становлення соціально відповідального бізнесу (СВБ) у світі (на прикладі німецькомовних країн ЄС, зокрема Німеччини) та розвитку в Україні у довоєнний та у військовий час; запропоновано концептуальний підхід щодо визначення моделі та інституціонального сценарію розвитку СВБ в Україні з урахування формальних та неформальних чинників (з пропозицією подальшої імплементації європейських імперативів); наведено порівняльний аналіз впливу інституційних пасток на динаміку заміщення традиційних форм ведення господарської діяльності соціально відповідального бізнесом (СВБ) на засадах екологізації економіки; розглянуто сучасні імперативні напрями щодо розвитку соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації економіки у повоєнний період

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці, заміщення традиційних форм ведення господарської діяльності соціально відповідального бізнесом на засадах екологізації економіки; розвиток соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації еко

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2022-12.2022

Виробник продукції: ДУ "ІРЕЕД НАН України"

Споживачі продукції: Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації, Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання, Департамент соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації

Перспективні ринки: ринок екологічних інновацій, ринок екологічних та соціальних послуг

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Методичні рекомендації до комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання на засадах екологізації економіки: монографія / Буркинський Б.В., Нікішина О.В. ; НАН України, ДУ «Ін-т. ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України» – Одеса : ДУ ІРЕЕД НАНУ, 2022. – 154 с.

Burkynskiy, B., Kupinets, L., Andryeyeva, N., & Shershun, O. (2022). Ukrainian AgriFood Sector in the Context of Global Patterns of Environmental Innovation Development. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, 25(4), 45–63. <https://doi.org/10.18778/1508-2008.25.29>

Nikolaychuk, T. (2022). Cooperation of financial institutions and facilities of nature reserve fund: Basic economy-theoretic aspects. *Economic Alternatives*, 28(2), 220–251. (Scopus) doi:10.37075/EA.2022.2.04 <https://www.unwe.bg/doi/eajournal/2022.2/EA.2022.2.04.pdf>

Cherchyk, L.; Khumarova, N. Burda A. Forestry enterprises diagnostic audit of compliance with the social responsibility principles. *Ikonomicheski Izsledvania*.

Буркинський Б., Андреева Н., Грищенко В. Коригування обсягів перевезення вантажів морським та внутрішнім водним транспортом України з урахуванням вимог екологізації соціально-відповідального бізнесу. *Економіка та суспільство*, (43). С.1-11 <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-52>. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1740>

Купінець Л.Є., Андреева Н.М., Шершун О.М. Методичні підходи до розробки системи нефінансового звітування суб'єктів господарювання у контексті соціально відповідального бізнесу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Випуск

Андреева Н.М., Губанова О.Р., Галкіна С.В. Ремануфактуринг як інноваційний напрям соціально відповідального бізнесу в Україні. Наука та техніка сьогодні. 2022. Випуск 14 (14) / 2022. С. 75-95. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-14\(14\)-75-95](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-14(14)-75-95)

Нікішина О.В. Методичні рекомендації до оцінки соціально відповідального бізнесу в переробній промисловості України на засадах екологізації. Food Industry Economics. 2022. 14(1). С. 68-79 <https://doi.org/10.15673/fie.v14i1.2270> URL: <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2270>

Нікішина О.В. Методичні рекомендації до комплексної оцінки соціальної компоненти екологічно відповідального виробництва та споживання в Україні на засадах стійкості та сталого розвитку. Food Industry Economics. 2022. 14(4). С. 68-79. <https://doi.org/10.15673/fie.v14i1.2270> URL: <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2270>

Neboha, T., Golikova, O. Socially responsible business as an effective objective of a circular economy model establishing. Socio-economic research bulletin. Odessa National Economic University. Odessa. 2022. No. 3-4 (82-83). pp. 98-109. [https://doi.org/10.33987/vsed.3-4\(82-83\).2022](https://doi.org/10.33987/vsed.3-4(82-83).2022)

Хумарова Н.І., Магац Н.С. Реклеймінг і рециклінг стічних вод: сутність та напрями впровадження. Економічні інновації, Том 24, Випуск № 2(83), 2022. С. 195-204. DOI [https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.2\(83\).195-204](https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.2(83).195-204)

Ніколайчук, Т. Факторинг у сфері природно-заповідного фонду України, як інструмент розвитку соціально відповідального бізнесу. Innovation and Sustainability, 2022. Вип. 1. С. 72-83. <https://doi.org/10.31649/ins.2022.1.72.83>

Protopova Natalia, Andryeyeva Natalya, Gravishvili Levan. Financial strategy as a guarantee of the economic security of the enterprise. PHILOSOFY, ECONOMICS AND LAW REWIEW, Volume 2, No. 2. P. 120-127 DOI 10.31733/2786-491X-2022-2-120-127

Ніколайчук Т.О., Андреева Н.М. Інституційне підґрунтя розвитку соціально-відповідального бізнесу в Україні в контексті європейських практик: особливості практики ФРН. EUROPEAN JOURNAL OF ECONOMICS AND MANAGEMENT. 2022. Volume 8 Issue 5 P. 10-22. URL. https://eujem.cz/wp-content/uploads/2022/eujem_2022_8_5/04.pdf DOI: 10.46340/eujem.2022.8.5.2

Андреева Н.М., Ніколайчук Т.О. Особливості розвитку соціально-відповідального бізнесу в Україні на засадах екологізації економіки: інституційні пастки. EUROPEAN JOURNAL OF ECONOMICS AND MANAGEMENT. 2022. Volume 8. Issue 6. P. 14-26 https://eujem.cz/wp-content/uploads/2022/eujem_2022_8_6/04.pdf

Андреева Н.М. Тенденції трансформації поведінки споживачів і розвитку маркетингових комунікацій // Маркетингові та логістичні аспекти експортно орієнтованих підприємств. колективна монографія / за заг ред. д.е.н., проф. І.Л. Литовченко. Одеса: Одеський національний економічний університет, 2022. С. 107-128, 512 с.

Андреева Н.М. Перспективи розвитку експертно орієнтованої економіки // Маркетингові та логістичні аспекти експортно орієнтованих підприємств. колективна монографія / за заг ред. д.е.н., проф. І.Л. Литовченко. Одеса: Одеський національний економічний університет, 2022, С. 129-144, 512 с.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 536

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Буркинський Борис Володимирович (д.е.н., професор, акад.)

Голікова Ольга Сергіївна (д.філософ)

Грищенко Вадим Федорович (к. е. н., доцент)

Князев Святослав Ігорович (д. е. н., ст. наук .співр., чл-кор.НАН України)

Костецька Катерина Олегівна (к. е. н., с.д.)

Купінець Лариса Євгенівна (д.е.н., професор)

Магац Наталія Сергіївна

Нікішина Оксана Володимирівна (д.е.н., с.н.с.)

Ніколайчук Тетяна Олексіївна (д.філософ)

Небога Тетяна Василівна (к. е. н.)

Хумарова Ніна Іпполітівна (д. е. н., професор)

Черчик Лариса Миколаївна (д.е.н., професор)

Шершун Ольга Миколаївна

Керівник організації:

Буркинський Борис Володимирович (д.е.н., професор, акад.)

Керівники роботи:

Андреева Наталя Миколаївна (д.е.н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.